

OSLO LDES:

Thematische werkgroep 4

Welkom!

Donderdag 28 april

Virtuele werkgroep – Microsoft Teams

We starten om 09:05

Doel van vandaag

Bespreken van de gemaakte aanpassingen aan het data model en verzamelen van feedback op de nieuwe iteratie

Samenvatting van de derde thematische werkgroep

Presenteren van nieuwe aanpassingen aan het datamodel

Bespreken van een voorbeeld LDES o.b.v. de OSLO specificatie

Agenda

	Welkom en introductie	09:05 - 09:15
ひ	Overzicht: wat hebben we gedaan in de vorige werkgroep?	09:15 - 09:20
	Aanpassingen aan het datamodel	09:25 - 10:00
	Korte herhaling van het datamodel	10:05 - 10:30
	Use case presenteren	10:20 - 10:45
	Volgende stappen	10:45 - 11:00

Praktische zaken

De microfoon van deelnemers staat altijd op **mute**

Steek je **hand** op indien je iets wil zeggen.
Interactie wordt aangemoedigd!

Vragen en suggesties kunnen kunnen ook steeds gecommuniceerd worden via de **chat** functie.

ja/nee vragen kan je beantwoorden via de chat:

$$Ja = +1$$

Neen
$$= -1$$

$$Neutraal = 0$$

Opname?

Welkom en introductie

Wie is wie?

Link in de chat:

https://app.mural.co/t/beadvtc7549/m/beadvtc7549/1650624781467/69bdc0651c99359bb9cfad95b751a595da2ab784?sender=u24c2177ea4a6a0f369760114

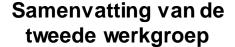

Samenvatting derde thematische werkgroep

Wat hebben we gedaan in de vorige werkgroep?

- Versiebeheer
- Relaties tussen objecten en LDESs
- Paginatie en fragmentatie

Aanpassingen aan het datamodel besproken

- Toevoegen Rootnode
- Relaties tussen verschillende nodes
- Ruimte voor afgeleide datasets

Bespreken van het luik rond metadata

- LDES een plaats geven op de datavindplaats
- LDES: een dataset of dataservice?
- Access control

Scope van het project

Ontwikkelen van een semantisch framework voor een Linked Data Event Stream

Omvateen duurzaam vocabularium en applicatieprofiel voor een Linked Data Event Stream

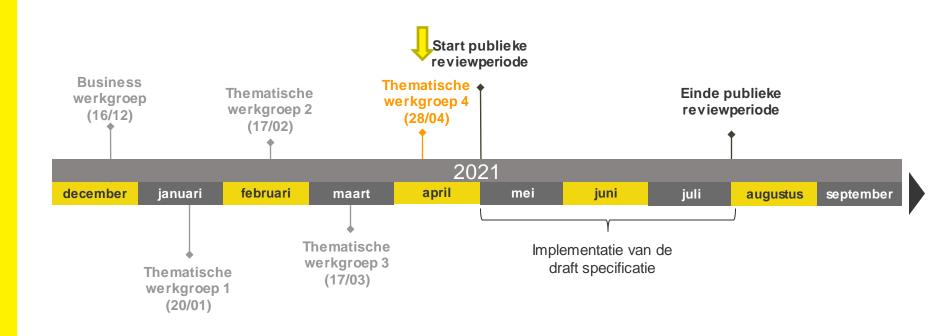
We volgen de OSLO methodiek, wat betekent dat:

- We starten van use cases
- We zoveel mogelijk aligneren met bestaande standaarden
- We zelf zaken definiëren waar nodig

Overzicht van de planning

Startdatum: 16 december 2021

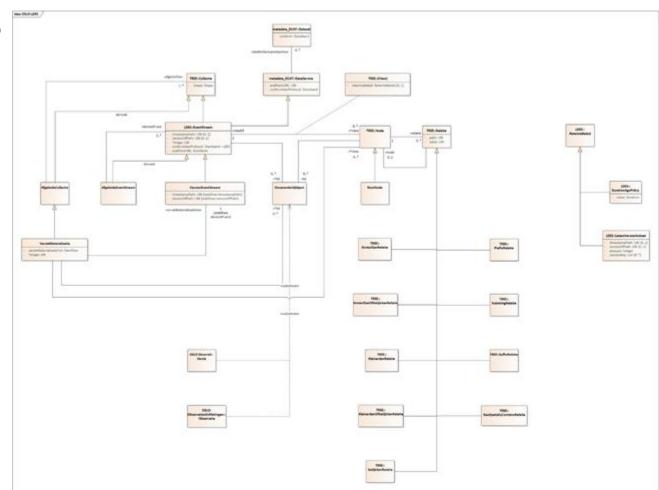
Duur: 10 maanden

Aanpassingen aan het datamodel o.b.v. feedback

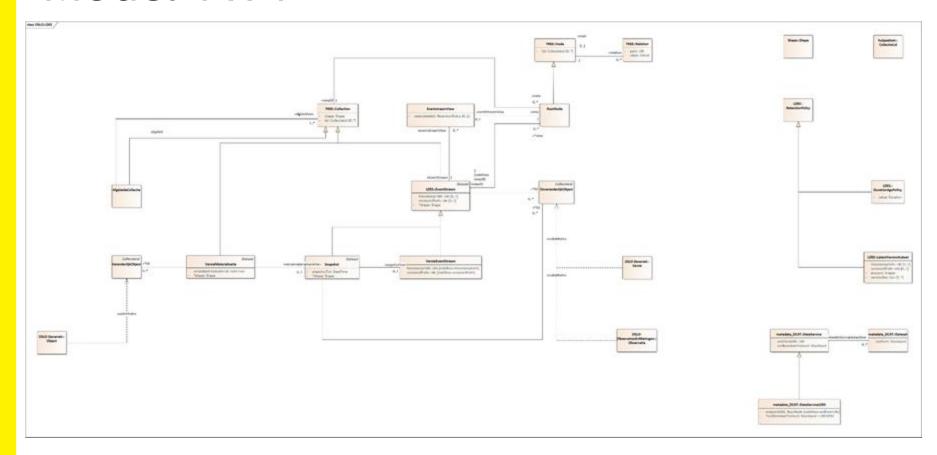

Model TW3

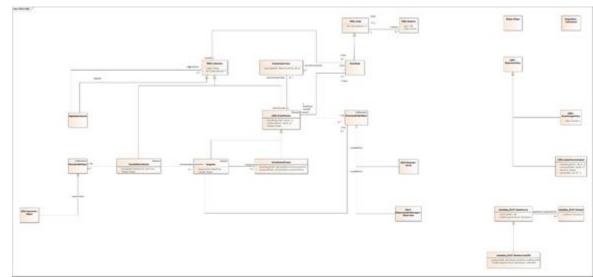
Model TW4

Model TW4

Aanpassingen:

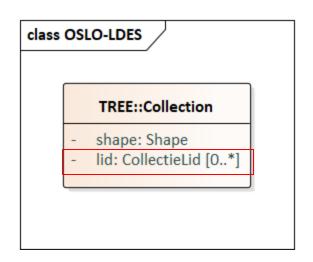
- Toevoegen attribuut 'CollectieLid'
- 2. Klasse 'EventstreamView' expliciet opgenomen
- 3. Toevoegen 'Snapshot'
- 4. Afgeleide collecties
- 5. Toevoegen 'veranderlijkObject'
- 6. Algemene sanity check

1. Toevoegen CollectieLid

- Naar analogie met de LDES specificatie
- Duidelijk aangeven dat een lid deel uitmaakt van de collectie.

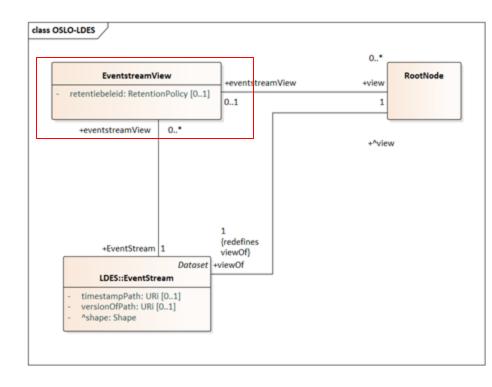

2. EventstreamView

- Retentiebeleid kan expliciet mee opgenomen worden
- Betekenis blijft behouden:

"Een View is de index/invariant/organisatie waarmee doorheen de collectie (LDES) kan worden genavigeerd."

3. Toevoegen Snapshot

- Definitie = Een eventstream van versies waarbij enkel de laatste versie behouden blijft t.o.v. een opgegeven datum.
- Bij een Snapshot wordt er gesproken over VeranderlijkeObjecten (zie volgende slides)
- De link met Node kan gelegd worden via de superklasse CollectieLid (zie volgende slide)

class	OSLO-LDES /		
	Dataset VersieMaterialisatie	Dataset +versiematerialisatieVan Snapshot	+snapshotVan
	- versieMaterialisatieTot: DateTime - ^shape: Shape	01 - snapshotTot: DateTime - ^shape: Shape	01 - timestampPath: URi {redefines timestampPath} - versionOfPath: URi {redefines versionOfPath}

4. Afgeleide collecties

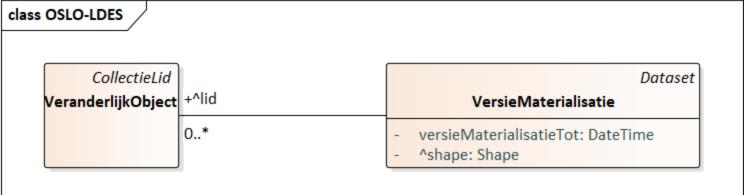
- Collectie niveau i.p.v. Linked Data Event Stream niveau
- Ook toepasbaar op datasets, snapshots & versiematerialisaties

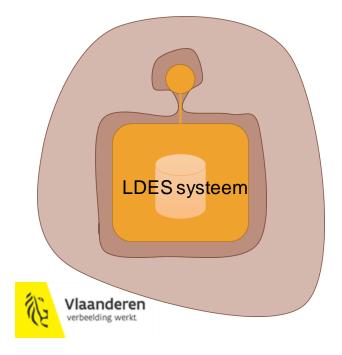
5. Toevoegen VeranderlijkObject

- Binnen VersieMaterialisaties en Snapshots spreken we over VeranderlijkeObjecten
- Een object wiens status nog kan veranderen nadat het werd gecreërd.
- Mogelijkheid om ook 'normale' datasets te ontsluiten via een dergelijke API en niet enkel Linked Data Event Streams

Metadata beschrijving om de **vindbaarheid** te verhogen maar ook om toegang te verlenen tot **contextuele informatie** te delen zoals b.v. wettelijke gebruikscontext.

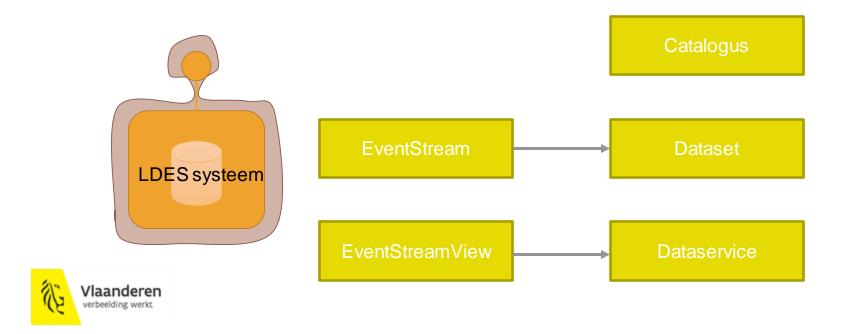

Catalogus

Dataset

Dataservice

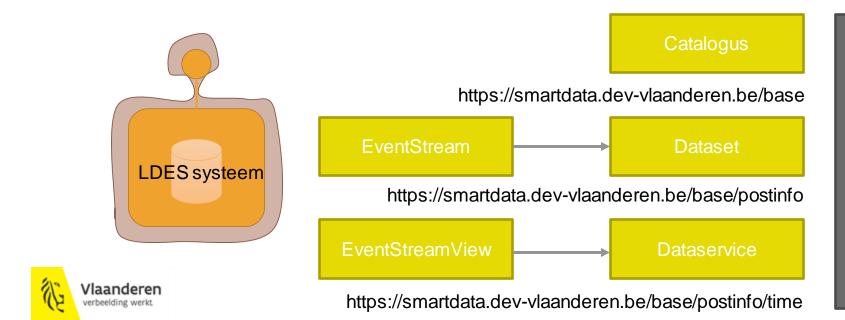
Nauwe koppeling met OSLO LDES terminologie

Conform metadata DCAT

6. Metadata topics/aandachtspunten

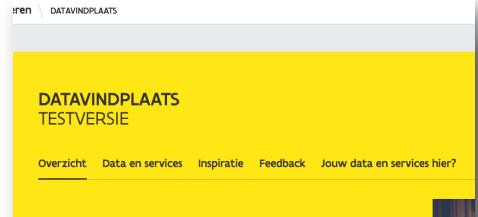
Nauwe koppeling met OSLO LDES terminologie: voorbeelden

Opnemen in Datavindplaats: harvesting

Catalogus

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base

Datavindplaats geeft toegang tot het meest uitgebreide aanbod van informatie in Vlaanderen zodat die op een betrouwbare en veilige manier gebruikt kan worden.
Alle informatie van Vlaamse instanties op één centraal platform.

Afspraken Eventstream/Dataset

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo

Eigenschap	waarde
Conform	https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/shape>

Afspraken Eventstream/Dataset

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo

Eigenschap	waarde
Conform	{ De shape waarnaar de EventStream verwijst}

Afspraken Eventstream View/Dataservice

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time

```
<a href="https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time">https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time</a>
```

```
<a href="http://purl.org/dc/terms/conformsTo">chttps://data.vlaanderen.be/doc/applicatieprofiel/ldes/ontwerpstandaard/2022-03-15">chttp://purl.org/dc/terms/title</a> "Linked Data Event Stream van postinfo volgens een tijdsgebaseerde index"@nl, "Time-based fragmentation of the Linked Data Event Stream of postal information"@en;
```

<a href="http://www.w3.org/ns/dcat#servesdataset">https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo>">https://smartdata.de

Eigenschap	waarde
endpointURL	https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time>
Biedt informatie aan over	https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo
Conform aan protocol	https://data.vlaanderen.be/doc/applicatieprofiel/ldes/ontwerpstandaard/2022-03-15

a <http://www.w3.org/ns/dcat#DataService>;

<http://www.w3.org/ns/dcat#keyword> "LDES"@nl ;

<a href="http://data.vlaanderen.be/ns/metadata-dcat#statuut"> https://metadata.vlaanderen.be/id/GDI-Vlaanderen-Trefwoorden/SERVICEVLOPENDATA"> ;

http://publications.europa.eu/resource/authority/access-right/PUBLIC">http://purl.org/dc/terms/accessRights

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time">https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time;

http://data.vlaanderen.be/id/concept/ontwikkelingstoestand/BETA;

<http://data.vlaanderen.be/ns/metadata-dcat#levensfase> <https://data.vlaanderen.be/id/concept/levensfase/design> ;

Afspraken Eventstream View/Dataservice

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time

```
<a href="https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time">https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time</a>
```

```
<a href="http://purl.org/dc/terms/conformsTo"> <a href="http://purl.org/
```

<a href="http://purl.org/dc/terms/title"> "Linked Data Event Stream van postinfo volgens een tijdsgebaseerde index"@nl, "Time-based fragmentation of the Linked Data Event Stream of postal information"@en;

a <http://www.w3.org/ns/dcat#DataService>;

<http://www.w3.org/ns/dcat#keyword> "LDES"@nl ;

<a href="http://data.vlaanderen.be/ns/metadata-dcat#statuut"> https://metadata.vlaanderen.be/id/GDI-Vlaanderen-Trefwoorden/SERVICEVLOPENDATA ;

<http://purl.org/dc/terms/accessRights> <http://publications.europa.eu/resource/authority/access-right/PUBLIC> ;

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time">https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo/time;

http://data.vlaanderen.be/id/concept/ontwikkelingstoestand/BETA">http://data.vlaanderen.be/id/concept/ontwikkelingstoestand ;

<http://data.vlaanderen.be/id/concept/levensfase/design>;

<a href="http://www.w3.org/ns/dcat#servesdataset">https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo>">https://smartdata.de

Eigenschap	waarde
endpointURL	{ URL van een rootnode binnen de EventStreamView }
Biedt informatie aan over	{ EventStream }
Conform aan protocol	{ URL erkende OSLO LDES applicatieprofiel }

Afspraken geheel: de catalogus

Catalogus

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base

Eigenschap	waarde
Heeft dataset	https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente , https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/postinfo , https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/straatnamen
Heeft dataservice	https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente/time , https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/straatnaam/time >

Afspraken geheel: de catalogus

Catalogus

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base

URL bevat de volledige metadata

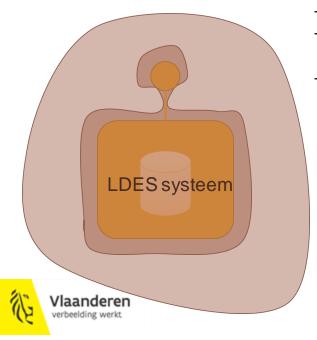
beschrijving van de LDES

```
<https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base>
```

- <a href="http://purl.org/dc/terms/description"> "Catalogus van Linked Data Event
- https://data.vlaanderen.be/id/license
- http://purl.org/dc/terms/title "Prototype Linked Data Event Streams
- a <http://www.w3.org/ns/dcat#Catalog>;
- <http://www.w3.org/ns/dcat#keyword> "LDES"@nl ;
- http://data.vlaanderen.be/id/license
- <a href="http://www.w3.org/ns/dcat#dataset">http://www.w3.org/ns/dcat#dataset">https://smartdata.dev-vlaanderen.
- https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente, https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente,
- <https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/straatnamen> ;
- https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/adres/time">,
- https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente/time, https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente/time, https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente/time, https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente/time, https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente/time, https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente/time,
- https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/straatnaam/time

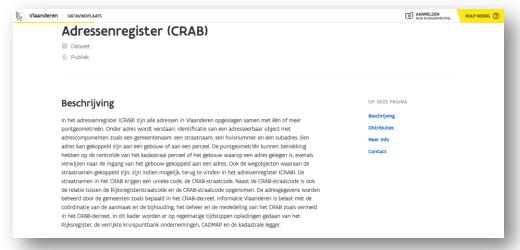
Eigenschap	waarde
Heeft dataset	{ de verschillende LDES Eventstreams die aangeboden worden op hetzelfde punt }
Heeft dataservice	{ de verschillende LDES EventstreamViews die aangeboden worden op hetzelfde punt }

Nauwe koppeling met OSLO LDES terminologie levert:

- Een precieze beschrijving van een LDES in DCAT terminologie
- Maar geen advies dataservice die de verzameling van alle fragmentaties bevat
- Maar geen antwoord hoe een LDES Eventstream te beschouwen als / relateren met een dataset in de brede zin

Een kleine pauze...

Welkom terug!

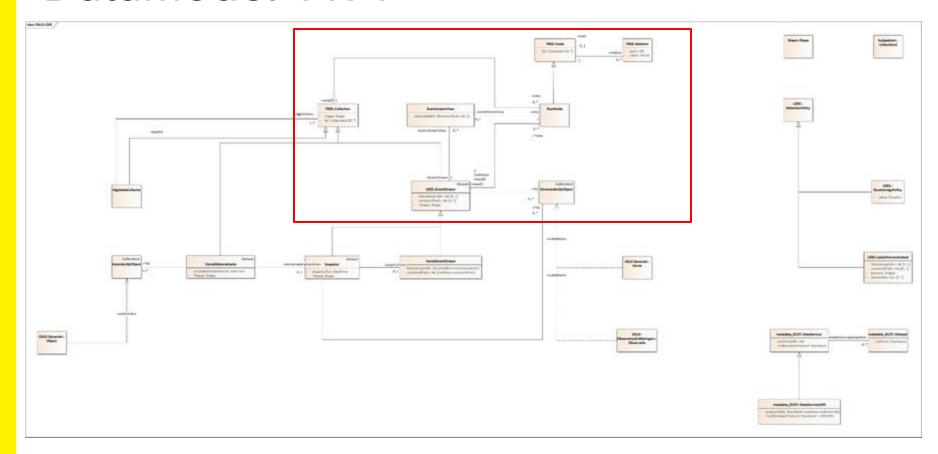

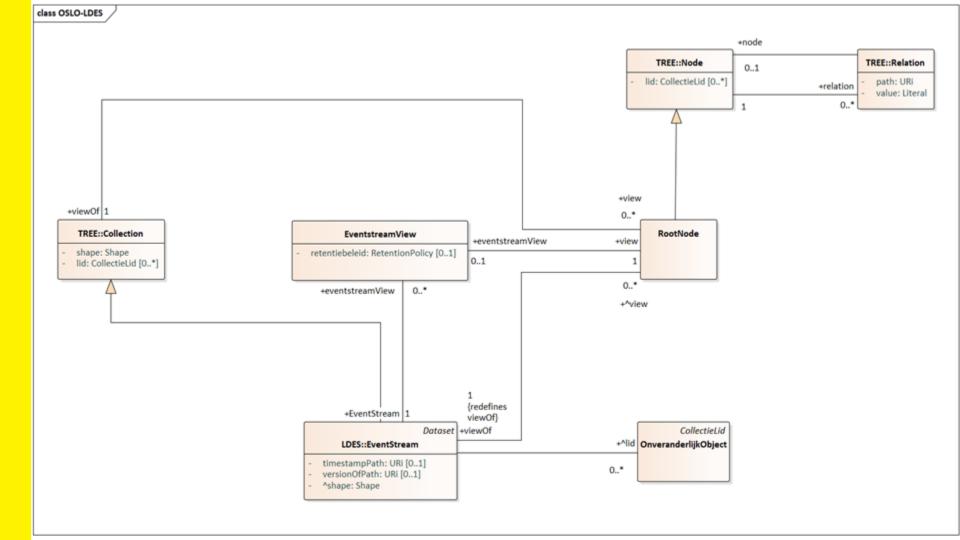

Recap datamodel

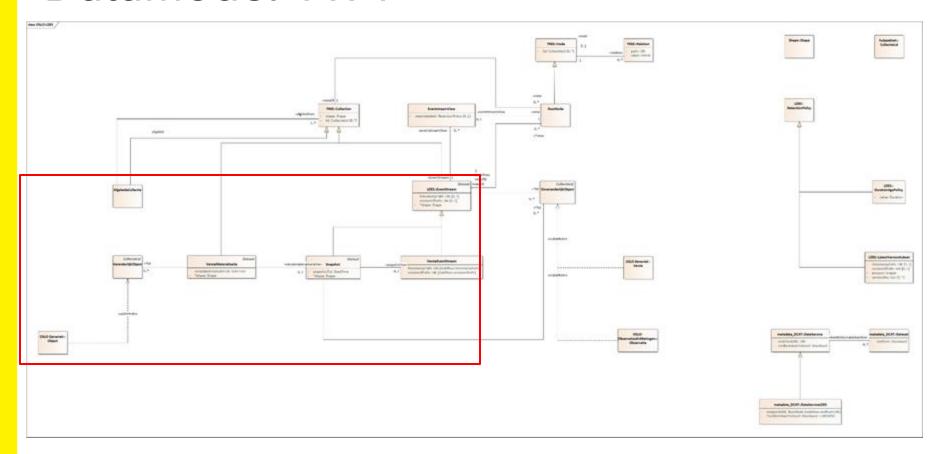

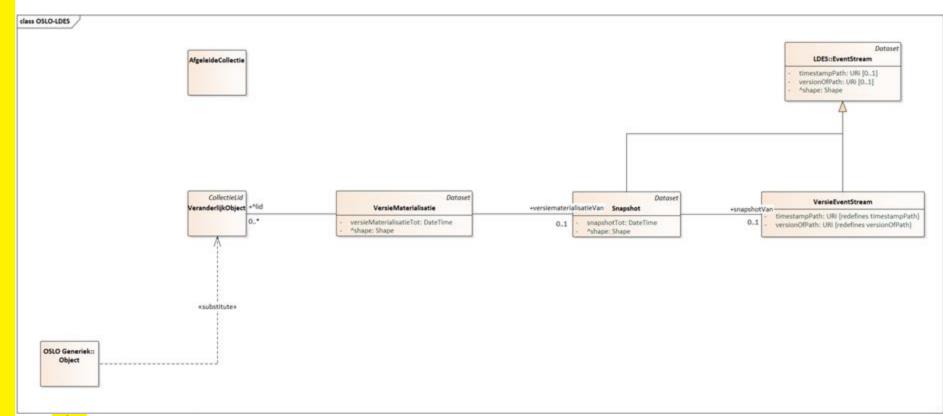
Datamodel TW4

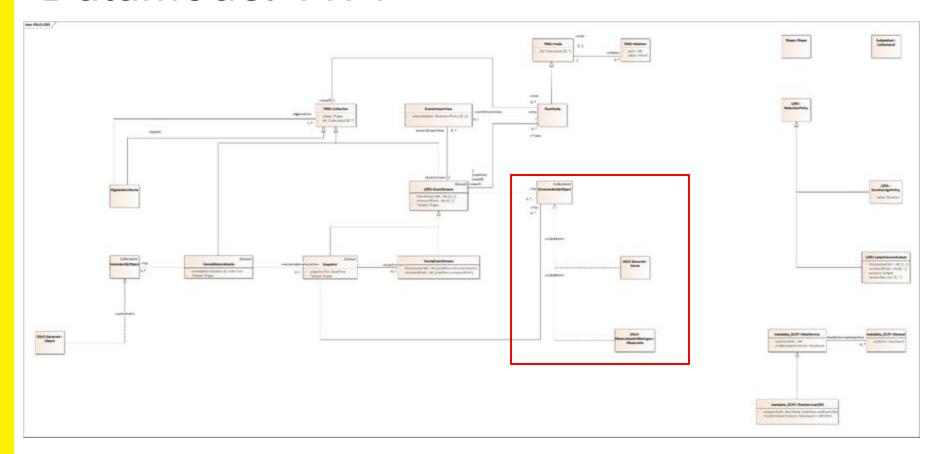
Datamodel TW4

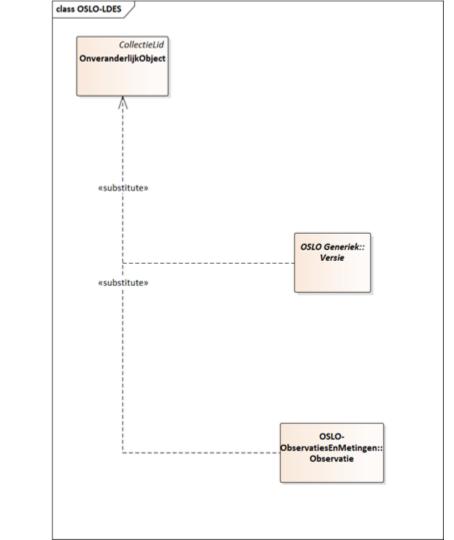

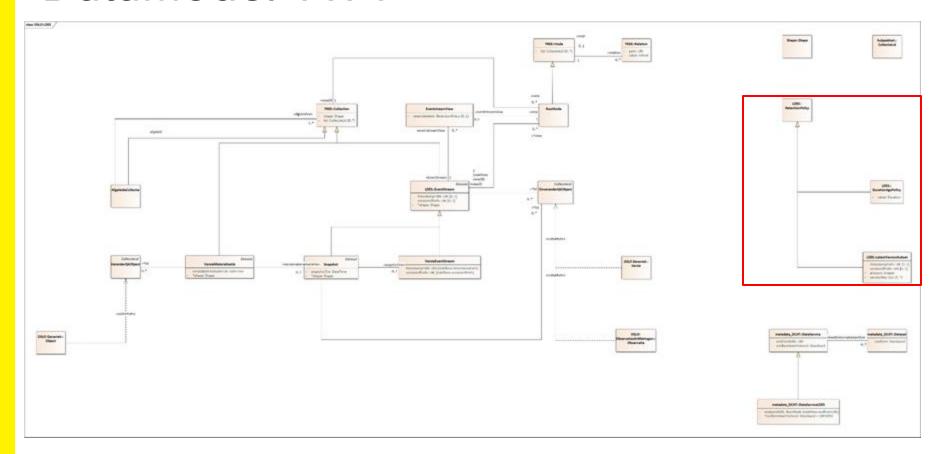
Datamodel TW4

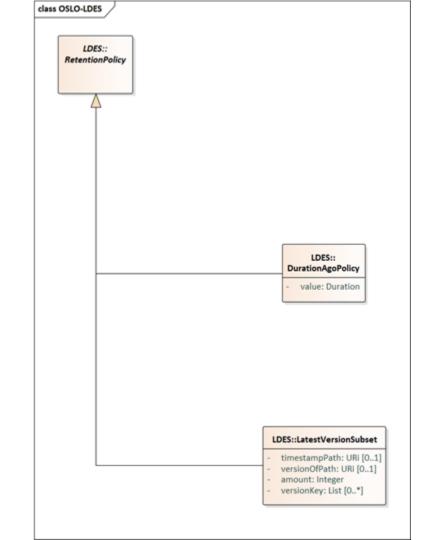

Vlaanderen verbeelding werkt

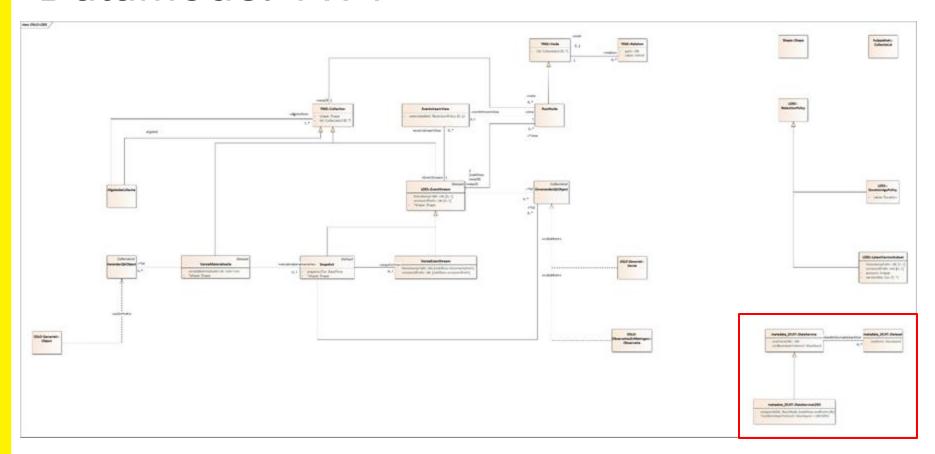
Datamodel TW4

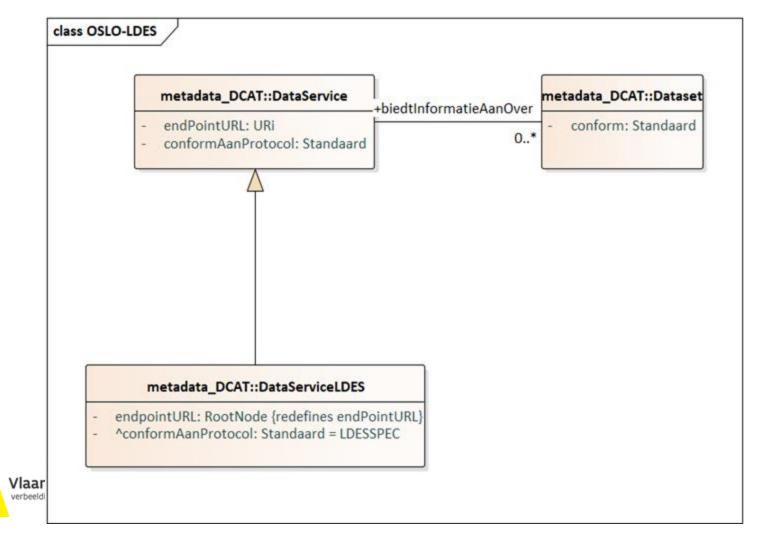

Vlaanderen verbeelding werkt

Datamodel TW4

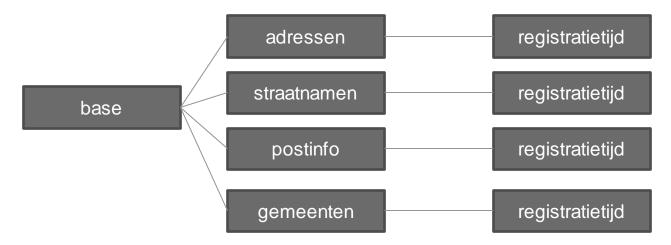
Use case

Piloot LDES adressenregister

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base

Een LDES voor het basisregister Adressenregister

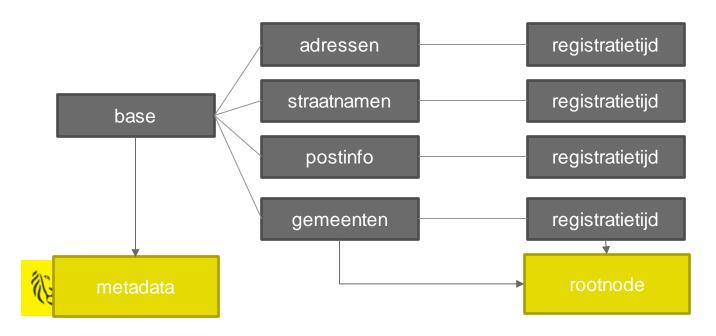

Piloot LDES adressenregister

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base

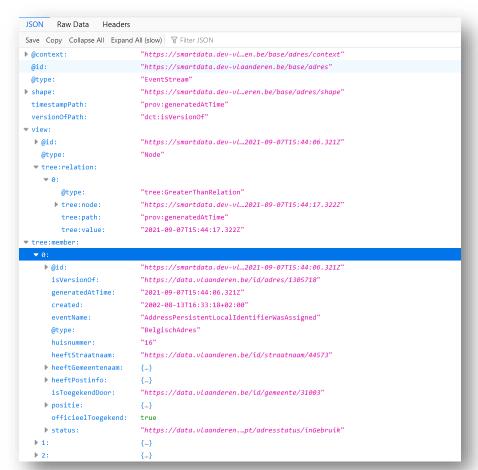
Een LDES voor het basisregister Adressenregister

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base

```
Raw Data Headers
Save Copy Collapse All Expand All Trilter JSON
                                  "https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/context"
 @context:
 @type:
 identificator:
                                  "https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base"
▼ titel:
 ▼ nl:
                                   "Prototype Linked Data Event Streams Gebouwen- en Adressenregister"
▼ beschrijving:
 ▼ nl:
                                  "Catalogus van Linked Data Event Streams van het Gebouwen- en Adressenregister"
▼ licentie:
                                   "https://data.vlaanderen.be/id/licentie/creative-commons-zero-verklarina/v1.0"
▼ heeftDataset:
 ₹ 0:
                                  "https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente"
       identificator:
                                   "Dataset"
      @type:
    ▼ uitgever:
                                   "https://data.vlaanderen.be/doc/organisatie/OV0002949"
    ▼ titel:
         nl:
                                   "Dataset van gemeentes in Vlaanderen"
                                   "Municipalities in Flanders dataset"
    ▼ beschrijving:
       ▼ nl:
                                  "Dataset die informatie bevat over de gemeentes in Vlaanderen"
                                   "Dataset that contains information about the municipalities in Flanders"
       ▼ en:
     ▼ contactinformatie:
         @type:
                                   "Contactinfo"
         email:
                                  "mailto:digitaal.vlaanderen@vlaanderen.be"
    ▼ toegankelijkheid:
                                   "https://op.europa.eu/web/eu-vocabularies/concept/-/resource?uri=http://publications.europa.eu/resource/authority/access-riaht/PUBLIC"
    ▼ heeftDataservice:
       ₹ 0:
         ▼ identificator:
                                  "https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente/time"
                                  "Dataservice"
           @tvpe:
         ▼ titel:
            ▼ nl:
                                  "Linked Data Event Stream van gemeentes volgens een tijdsgebaseerde index"
                                  "Time-based fragmentation of the Linked Data Event Stream of municipalities "
         ▼ conformAanProtocol:
                                  "https://data.vlaanderen.be/doc/applicatieprofiel/ldes/ontwerpstandaard/2022-03-15"
         ▼ endpointUrl:
                                  "https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/gemeente/time"
  ₹ 1:
```

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/adres

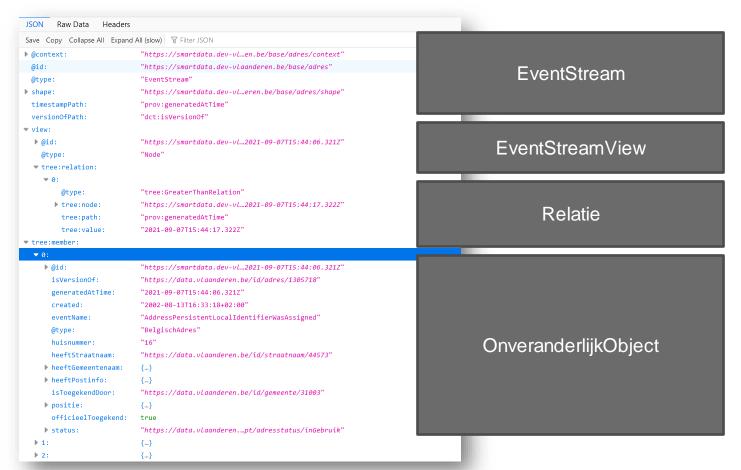

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/adres/time

```
JSON Raw Data Headers
Save Copy Collapse All Expand All (slow) Filter JSON
▶ @context:
                              "https://smartdata.dev-vl...en.be/base/adres/context"
 @id:
                              "https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/adres"
 @type:
▶ shape:
                              "https://smartdata.dev-vl...eren.be/base/adres/shape"
 timestampPath:
                              "prov:generatedAtTime"
 versionOfPath:
                              "dct:isVersionOf"
▼ view:
  ▶ @id:
                              "https://smartdata.dev-vl...2021-09-07T15:44:06.321Z"
                              "Node"
    @type:
  ▼ tree:relation:
    ₹ 0:
         @type:
                              "tree:GreaterThanRelation"
                              "https://smartdata.dev-vl...2021-09-07T15:44:17.322Z"
       ▶ tree:node:
         tree:path:
                              "prov:generatedAtTime"
         tree:value:
                              "2021-09-07T15:44:17.322Z"
▼ tree:member:
    ▶ @id:
                              "https://smartdata.dev-vl...2021-09-07T15:44:06.321Z"
      isVersionOf:
                              "https://data.vlaanderen.be/id/adres/1305718"
      generatedAtTime:
                              "2021-09-07T15:44:06.3217"
       created:
                              "2002-08-13T16:33:18+02:00"
                              "AddressPersistentLocalIdentifierWasAssigned"
       eventName:
      @type:
                              "BelgischAdres"
      huisnummer:
      heeftStraatnaam:
                              "https://data.vlaanderen.be/id/straatnaam/44573"
                             {...}
     ▶ heeftGemeentenaam:
    ▶ heeftPostinfo:
       isToegekendDoor:
                              "https://data.vlaanderen.be/id/gemeente/31003"
    ▶ positie:
                             {...}
       officieelToegekend:
    ▶ status:
                              "https://data.vlaanderen...pt/adresstatus/inGebruik"
  1:
  ▶ 2:
```


https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/adres

https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/adres/shape

```
Raw Data Headers
Save Copy Collapse All Expand All Filter JSON

▼ @context:
    tree:
                                   "https://w3id.org/tree#"
                                   "https://w3id.org/ldes#"
    ldes:
                                   "https://data.vlaanderen.be/ns/adres#"
    adres:
    sh:
                                   "https://www.w3.org/ns/shacl#"
                                   "http://www.w3.org/2001/XMLSchema#"
    xsd:
    skos:
                                   "http://www.w3.org/2004/02/skos/core#"
                                   "http://www.w3.org/ns/prov#"
    prov:
                                   "http://purl.org/dc/terms/"
    dct:
                                   "http://www.w3.org/ns/adms#"
    adms:
                                   "https://data.vlaanderen.be/ns/generiek#"
    generiek:
    rdf:
                                   "http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
                                   "http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#"
    rdfs:
    EventStream:
                                   "ldes:EventStream"
    NodeShape:
                                   "sh:NodeShape"
                                   "tree:shape"
    shape:
  ▼ sh:nodeKind:
                                   "@id"
      @type:
  ▼ sh:path:
      @type:
                                   "@id"
  ▼ sh:datatype:
                                   "@id"
      @type:
  ▼ sh:class:
                                   "@id"
  @id:
                                   "https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/adres"
 @type:
                                   "EventStream"
▼ shape:
  ▼ @id:
                                   "https://smartdata.dev-vlaanderen.be/base/adres/shape"
                                   "NodeShape"
    @type:
  ▼ sh:property:
         sh:path:
                                   "dct:isVersionOf"
         sh:nodeKind:
                                   "sh:IRI"
```


Volgende stappen

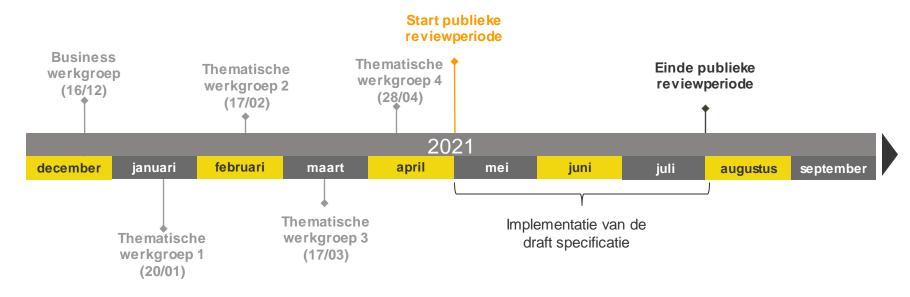

Volgende stappen

Publieke review van de standaard. Follow-up communicatie volgt met de te-reviewen standaard, verslag en bijkomende documenten. De looptijd van de publieke review wordt voorzien op 2 maanden.

Publieke review:

- Publiceren van de standaard met definities en voorbeelden met ingevulde data van de use cases
- Capteren van feedback
- Proof-of-concept

VSDS - OSLO

EVENTS

Datum	Event	Doelpubliek
~~19 april 2022~~	Smart City Week @ Beacon Antwerpen	Smart city bedrijven + lokale besturen-
18 mei 2022	Future Summits @ Elisabethzaal Antwerpen	Internationaal publiek
19 mei 2022	Webinar LDES – SEMIC @ online	Internationaal publiek - diverse profielen
24 juni 2022	Gebruikersdag open- en geodata	Data-operatoren en themaspecialisten lokale overheden
22 september 2022	Trefdag Digitaal Vlaanderen @ Flanders Expo Gent	AD's, managers, bedrijven,

Nog suggesties of ideeën waar we VSDS – LDES verhaal en bouwblokken kunnen brengen? → justine.ottevaere@vlaanderen.be

VSDS - OSLO

COMMUNITY WERKING

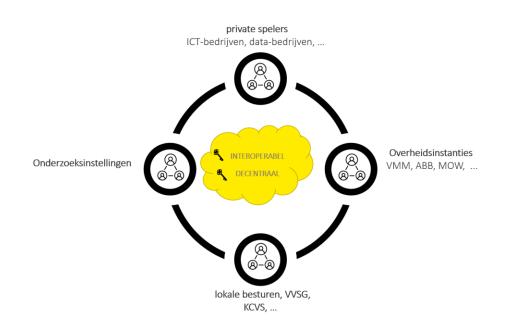
VSDS ecosysteem

- adoptatie bouwblokken en standaarden
- gezamelijke use cases
- customer journeys

LDES community

- best practices LDES
- implementatie LDES
- Github OSLO LDES

Al academy SOLID-LDES-Al

VSDS – OSLO

LEADS & DEMAND FLOW

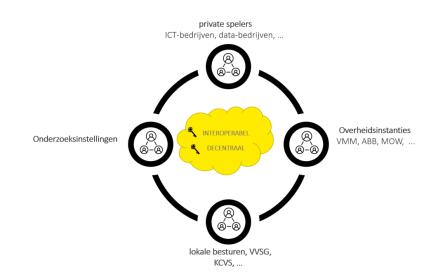
FARLY ADOPTERS:

- MyCSN
- VLIZ
- DDT
- Crowdscan bieden mensenstromen aan als LDES
- Urban Sense databroker / Smart City Platform van Sirus + Cegeka +Citymesh + KPN gaan aan de slag met NGSL LDES
- Publia verkent mogelijkheden van LDES bij Doelgericht Digitaal Transformeren (DDT) en UitPas Vlaanderen
- LDES van 1) GIPOD 2) GTFS-RT 3) AR & GB en 4) IOW

VERKENNENDE GESPREKKEN:

- Lokale besturen die Urban Sense aankochten stad Brugge, stad Roeselare & stad Leuven
- Smart Innovation Factory Stad Mechelen

Nog leads, ideeën of suggesties voor mogelijkheden VSDS en LDES-standaard → justine.ottevaere@vlaanderen.be

Publicatie van de standaard

Het model wordt herzien en onderworpen aan publieke review -> kandidaat standaard.

Aan het einde van de publieke review worden de nodige aanpassingen gemaakt en wordt er een **afsluitende webinar** georganiseerd.

De standaard wordt voorgelegd op de werkgroep datastandaarden, en bij akkoord wordt deze als erkende standaard beschouwd en gepubliceerd op data.vlaanderen.be.

Publicatie van de standaard

Applicatie profiel:

Het applicatieprofiel beschrijft de standaard met de verschillende klassen, attributen, associaties en kardinaliteiten.

Vocabularium

Naast het applicatieprofiel wordt er ook een vocabularium gepubliceerd. Het vocabularium bevat alle klassen en eigenschappen die gebruikt worden in het applicatieprofiel die nog niet elders in bestaande standaarden worden gebruikt.

Overzicht.

In dit document wordt correct gebruik van de volgende entiteiten toegelicht:

AfgeleideCollectie	Collectie	Dataservice	DataServiceLDES	Dataset	
DurationAgoPolicy	EventStream	EventstreamView	Lates VersionSubset		
Node	Object	Observatie	OnveranderlijkObject	Relatie	ReventionPolicy
Rootnode	Shape	Snapshot	VeranderlijkObject	Versie	VersieEventStream
VersieMaterialisatie					

Overzicht van alle klassen en datatypes die voorkomen in het model.

AfgeleideCollectie

reeds bestaande entiteit.

Voor elke klasse wordt er een definitie en attributen gedefinieerd.

Volgende stappen – in de tussentijd...

Herzien van het model op basis van de feedback en indienen van feedback/vragen via mail of GitHub.

Offline afstemming van definities voor de verschillende concepten die opgenomen werden in het model. Feedback kan gegeven worden via Github of email.

Feedback

EventStream

Beschrijving

Een collectie van onveranderlijke objecten (zoals versie-objecten & sensor-observaties). Deze objecten volgen een opgelegde shape.

Subklasse van

Collectie, Dataset, Dataset

Eigenschappen

Voor deze entiteit zijn de volgende eigenschappen gedefinieerd: <u>lid. shape. timestampPath. versionOfPath.</u> viewOf.

Conformiteit

Overzicht

ISON-LD Context

SHACL template

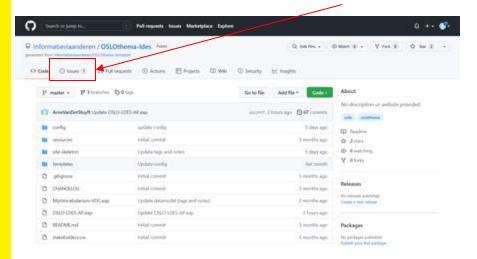
Eigenschap	Verwacht Type	Kardinaliteit	Beschrijving	Gebruik	Codelijst
lid	OnveranderlijkObject	0*	Een lid maakt deel uit van de collectie.		
share	Shape	1	Een bepaalde shape aan welke alle elementen in de event stream moeten voldoen.	Een shape wordt opgelegd aan alle elementen van de LDES. Voorbeelden van zo'n shape zijn SHACL en ShEx.	
timestamoPath	URI	0.1	Geeft weer hoe elementen van een LDES zich tot elkaar verhouden door een specifiek tijdstip.	Een SHACL property path naar de timestamp wanneer het versie-object een element werd van de event stream.	

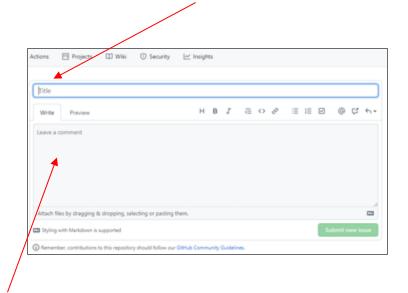
Review van gepubliceerde standaard.

Feedback

2. Feedback door loggen van 'issue'

Concept waarover het gaat en korte probleemstelling

Toelichting van de issue.

Feedback & samenwerking

Feedback kan per e-mail gegeven worden:

oslo@vlaanderen.be

Feedback/input kan gegeven worden via GitHub:

https://github.com/Informatievlaanderen/OSLOthema-Ides

Via het aanmaken van issues

Vragen?

Bedankt!